PONIEDZIAŁEK dnia 8. Marca 1819. (Nro 129.)

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

prenumerata w Warszawie kosztuje na Kwartał Zł: 10. po Województwach z Pocztą na Kwartał Zł: 13.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

ANGLIA.

z Londynu 19 Lutego.

Wybor Członka Parlamentu w miejsce zmarłego Pana Romilly, trwa dotąd jeszcze. P. Lamb ma głosów 1542. P. Hobhouse 1016. a Major Cartwright 36.

— Dnia 11. Lutego, zgromadzili się w Dublinie wszyscy Mięszkańcy wyznania Protestanckiego w celu rozważenia, czyli wypada podać Parlamentowi prośbę: o przypuszczenie Katolików Irlandzkich do korzystania z Konstytucji, ludom Angielskim służącej?

Lord Prezydent Miasta zająwszy miejsce, zagaił posiedzenie wymownym głosem, w którym wystawił cel zwołania Mięszkańców. „Spodziewam się, — dodał — iż wkrótce zniesione będą te srogie prawa, pod któremi do tej chwili jęczą nieszczęśliwi współobywatele nasi wyznania Rzymsko-Katolickiego. Zwołałem Was w tym zamiarze, na wyraźne żądanie najznakomitszych tego Królestwa Obywateli."

Podniósł się potém Xiąże Leinster i oświadczył, że wygotował już projekt do podać się mającej w tej mierze prośby Parlamentowi. „Pewny jestem — rzekł — iż każdy z obecnych, równie jak ja, na pierwszym ma względzie dobro i pomyślność ojczyzny: dla dobra i szczęścia Irlandji, należy zapewnić swobody Katolikom Irlandzkim. Przedmiot ten, tak często był już rozbieranym, iż nie potrzebuje długich objaśnień; sądzę więc, iż dosyć będzie gdy głos mój zakończę w tych słowach: „Mocno zasmuca nas stan braci naszych, Rzymsko-Katolickiego wyznania, których dotąd srogie prawa uciskają, i którzy z powodu różnego wyznania, pozbawieni są praw obywatelskich."

P. Humphreys, poparł zdanie powyższe. Odezwało się jeszcze kilku z przytomnych, a potém Xiąże Leinster na powszechne żądanie, przełożył następujący projekt, do podać się mającej prośby Parlamentowi.

„Do Kawalerów, Obywateli, Reprezentantów zgromadzonych w Parlamencie.

„Niżej podpisani, wstawiamy się do Izby Waszej za braćmi i współobywatelami naszemi wyznania Rzymsko-Katolickiego. Udają się oni do Parlamentu o przypuszczenie ich do przywilejów Konstytucji.

„My, bracią ich, wyznania prote-

stanckiego, uznajemy ich żądanie za słuszne i sprawiedliwe.

„Łączemy się więc szczerze z niem i prosiemy Was najusilniej, abyście raczyli Katoljkom Irlandzkim prawo Obywatelstwa przywrócić i t. d."

Projekt ten prawie jednomyślnie przyjętym został.

— Dziennik Carricks Morning-Post zawiera artykuł następujący, z powodu prośby przez Xięcia Wellingtona Izbie Lordów podanej:

„Dowiadujemy się, iż Xiąże Wellington w imieniu Kupców Dublińskich, wniósł prośbę, ażeby Katolicy Irlandzcy do żadnych swobód przypuszczonemi nie byli. Cóż to są za kupcy? Gdzież się ich zgromadzenie odbyło? Kto podpisał to przełożenie? — Nic o tém wszystkiem nie wiemy. Nie możemy więc wnosić, jak tylko, że ktoś chciał podejść Xięcia Wellingtona, a za jego pośrednictwem, Izbę Lordów uludzić. i t. d."

— Dziennik Times zawiera wiadomość historyczną o znaczniejszych Bankach w Europie. Najdawniejszym jest bank Wenecki, założony przed czterema wiekami. Upadł w roku 1797. za wkroczeniem wojsk Francuskich do Wenecji.

Bank Amszterdamski, założony został w r. 1609. na wzór Weneckiego, a bank Hamburgski w r. 1619.

Bank Genueński, najdawniejszym jest z exystujących dotychczas banków.

Bank Wiedeński założony został przez Marją Teressę w czasie 7mio letniej wojny. Papiery jego od r. 1717. w bardzo niskiej są cenie.

Bank Berliński exystuje od 1765.

Bank Sztockholmski, jest jednym z najdawniejszych: założony był w r. 1657.

Bank Rossyjski, urządziła Cesarzowa Katarzyna II. w r. 1768.

Bank Angielski, trwa lat 126. Suma puszczonych przez ten bank papierów wynosi około 25. miljonów funtów Sterl.

— Dzienniki tutejsze obrachowały ludność czterech pierwszych miast w Ameryce północnej, jak następuje;

Nowy Jork w r. 1789. liczył 30,000. ludności; dziś liczy - - 130,000.

Filadelfia liczyła	40,000.	dziś 120,000.
Baltimore	13,000.	60,000.
Boston	17,000.	40,000.
Ogółem	100,000.	350,000.

— Ostatnie Dzienniki i listy prywatne odebrane z Buenos-Ayres donoszą: iż Vice-Król Peru nie będzie w stanie oprzeć się Patrjotom, którzy są już bliskiemi wkroczenia do Peru. Niedawno schwycili cztery zbrojne okręty, wiozące długo oczekiwaną pomoc Vice-Królowi. Po tém zwycięztwie, wojska Króleskie, opuściły wszystkie miejsca, jakie dotąd w Chili zajmowały.

— Wyciąg z listu pisanego z Madrytu dnia 29. Stycznia umieszczonego w Dzienniku The star.

„W chwili kiedy rząd w Hiszpanji usiłuje wystawić Światu, najświetniejszy stan kraju swego i przekonać, że pod władzą króla oraz Inkwizycji największa tam spokojność panuje; zdarzone wypadki wskazują nam straszliwą przepaść, nad którą stoi ten kraj nieszczęśliwy. — Jakkolwiek stara się rząd ukryć szczegóły okropnego spisku, którego miasto Walencja świeżo była świadkiem, są one przecież niewątpliwie stwierdzone urzędowym dowodem, który tu w kopji dołączam. Jest to dosłowne tłomaczenie odezwy jaką wydał Jenerał Elio Gubernator Prowincji, w dniu spełnienia wyroku na spiskowych. (Obacz Gazety Codziennej No: 123) Sam król i ministrowie naganiają wyrażenia w odezwie wspomnianej, nadzwyczajnie tchnące dzikością. Mówią nawet o oddaleniu tego,

który poważył się rzeczoną odezwę ogłosić.

Oprócz tylu spiskowych ukaranych śmiercią, wysłano jeszcze wielką ich liczbę do fortec, i na galery, gdzie z powodu złego obchodzenia się, rzadko który z uwięzionych dwóch lat dożyć może. Zdaje się że dowody przeciwko spiskowym nie musiały być dość mocne, kiedy sam król Ferdynand, którego pod żadnym względem o zbytnią łagodność obwiniać nie można, kazał wstrzymać wykonanie zapadłego wyroku; ale Jenerał Elio tak się pospieszył, że rozkaz kroleski zapóźno już nadszedł.

Wszystkie osoby karą główną dotknięte, rozstrzelane zostały. Sam pułkownik Widal jako herszt spisku był powieszonym.

Panuje teraz powszechne szemranie pomiędzy osobami wyższego stanu i Officerami wszelkiego stopnia. Zarzucają królowi że zgwałcił obietnice uczynione po powrocie swym z Francji. — Ale uwagi tego rodzaju nie mają wpływu na klassy niższe, które przyzwyczajone są do podległości, i rządzone fanatyzmem jaki duchowni między niemi utrzymać umieją. I ta to jest przyczyna dla której tyle spisków nie wzięło pomyślnego skutku, dla której spiski Jenerałów Mina, Porlier, Lascy i ostatni Półkownika Widal, pociągnęły za sobą zgubę ich naczelników. — Naród jest w najokropniejszym stanie, nędza doszła do najwyższego stopnia, brak pieniędzy jest nadzwyczajny, ale cierpliwość i poświęcenie się, są udziałem harakteru narodowego, i dla tego zapewnić można, że opłakany stan w jakim się Hiszpanja znajduje, bardzo długo jeszcze potrwać może, jeżeli nadzwyczajne wypadki, które trudno jest przewidzieć, nieodmienią stanu rzeczy.

Śmierć Karola IV. pozbawiła Malkontentów najsilniejszej podpory, jakkolwiek i ta słabą i odległą była. W ostateczności lud byłby niewątpliwie u niego szukał opieki, zwłaszcza po śmierci małżonki jego. która niecierpianą była od narodu, z powodu, iż przypisywano jej, wyniesienie Xięcia pokoju, i wszelkie klęski jakie Minister ten na Hiszpanią sprowadził. — W dwóch miesiącach stracił Ferdynand żonę, ojca i matkę. Zaledwo pogrzebano zwłoki królowej, szukają już Ministrowie nnej Xiężniczki, która ma po niej na tron nastąpić, i wydać koronie Hiszpańskiej dziedzica. Zdania podzielone są, pomiędzy Arcy-Xiężniczką Austrji, i jedną z Xiężniczek Saskich. —

Naród jest za Arcy-Xiężniczką, w spodziewaniu iż dom Austrjacki, będzie pośrednikiem w sporach miedzy Hiszpanją i Portugalją. Niedawno dwór ten popierał prawa Portugalji w ostatnich jej zatargach z Hiszpanją, z powodu iż następca tronu Brezylskiego, ma za sobą Arcy-Xiężniczkę Austrjacką; być więc może, że taż sama przyczyna skłoni go do przemówienia za Hiszpanją.

Łatwo sobie wyobrazić można, iż małżonka Królewska, musi być wyznania katolickiego; warunek ten jest pierwszym i koniecznym. Nieodstąpiłaby od niego Inkwizycja, która krajem całym włada.

Rozchodzi się pogłoska, iż przybyć ma do Madrytu Xiąże Welington, i że będzie pośrednikiem w sporach Hiszpanji z osadami Amerykańskiemi. Nie życzy sobie tego ani król, ani Ministrowie. Spodziewają się, że bez wszelkiego pośrednictwa ukończą te spory.

FRANCJA.

z Paryża dnia 20 Lutego.

Słychać, iż Xiąże Richelieu, odstąpił na Szpitale i zakłady dobroczynne w Bordeaux, przeznaczony mu roczny do-

chód 50,000. franków. Xiąże ten, — jak mówią, — ma zamiar powrócić znów do Rossji.

— Synowie Marszałka Neja, złożyli na posąg dla Jenerała Klebera w Strasburgu 100. franków, oświadczając, iż nie są w stanie i możności poświęcić więcej na dowód wdzięczności, temu przewodnikowi i przyjacielowi ich ojca.

— Liczbę Żydów we Francji, obrachowano na 100,000. — W samym Paryżu 5 do 6,000.

— Słychać tu, iż nowy spisek przeciw Jenerałowi Elio w Walencji, uknowanym został.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *z Warszawy.* —

JPan August Heylman, odbywszy nauki prawa w Berlinie i Getyndze, złożył z nich popis publiczny w Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Królesko-Warszawskiego, i uzyskał dnia 18. Lutego r. b. stopień Magistra O. P., co podpisany, w dopełnieniu § 179. Urządzenia Uniwersytetu, podaje z obowiązku do wiadomości powszechnej.

w Warszawie dnia 5 Marca 1819.

(podpisano) Jan Wincenty Bandtkie
D. O. P. Dziekan Wydziału P. i Admin. Kr. Warsz. Uniwersytetu.

Za zgodność: Jacyna
Sekr: Uniw.

W dobrach Narodowych Zbuczynie Obwodu Siedleckiego, urodziło się jagnie o dwóch głowach, czterech nogach w naturalnem położeniu, a piątą na grzbiecie, i dwóch ogonach. Jagnie to żyło bardzo krótko; we dwie godzin urodziło się drugie naturalne jagnie, które dotąd z matką jest żywe i zdrowe. Płód tak nadzwyczajnego kształtu, zakonserwowany najtroskliwiej w spirytusie, JW. Prezes Kommissji Województwa Podlaskiego Cedrowski przysłał w darze do Gabinetu Anatomicznego Królewsko-Warszawskiego Uniwersytetu, który podając to do publiczney wiadomości, oświadcza razem JW. Prezesowi i tym wszystkim, którzy się do takowego podarunku przyłożyli, podziękowanie.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: **MAGIER**.

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wisle.	
rano.	ciepła	zimna	cale	linje	roczęšli:			łokcie	cale
5. Marca.		3	27	7	6	Pułnocno-wschodni.	Pochmurno.		
6. Marca.		2	27	7	6	Pułnocno-wschodni.	Pochmurno.		

Wydawcy odpowiedzialni. Hrabia Kicinski J. Morawski